

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17C/223/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512207914
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2013:7512207914.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie, samosudca JUDr. Oľga Tatranská, v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt s.r.o., IČO: 45 535 108, Šoltésovej 14, Bratislava, zast.: Soukeník - Štrpka s.r.o., IČO: 36 862 711, advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, proti žalovanému: Ľ. M., F. XX.X.XXXX, T. XXX, v konaní o zaplatenie 47,80 eura s prísl.

rozhodol:

Žaloba sa z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal na žalovanej zaplatenie sumy 47,80 eura titulom zmluvnej pokuty spolu so zákonným úrokom z omeškania od 12.6.2009 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Po zistení, že sa jedná o drobný spor (žalovaná suma neprevyšuje 1.000 eur), a že o veci možno rozhodnúť na základe predložených listín, súd rozhodol bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 24.9.2013.

Vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový stav:

Žalobca v žalobe tvrdil, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovak Telekom a.s. uzavrel so žalovanou zmluvu o pripojení podľa zákona 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách č. 2814075 a že povinnosťou žalovaného bolo o.i.

odoberať služby a platiť za ne riadne a včas vyúčtovanú cenu. V prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnomu predchodcovi žalobcu žalovanej vznikla povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve,

resp. jej Dodatku. Účelom tejto pokuty bolo naplniť jej funkciu tým, že zodpovedala paušalizovanej náhrade škody, ktorá veriteľovi vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovanej. V uvedenom prípade je to teda sankcia za to, že nesplnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu služieb, v dôsledku čoho bolo koncové zariadenie odpojené o elektronickej sieti. Riadnym splnením svojich záväzkov by po dobu

viazanosti žalovaný postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal záväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón za zľavnenú cenu.

Právny predchodca žalobcu zmluvnú pokutu v sume 47,80 eura vyúčtoval fa č. 7904810454 splatnou dňa 11.6.2009

Pohľadávku právneho predchodcu žalobcu, zodpovedajúcu tejto zmluvnej pokute, nadobudol žalobca zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 16.11.2011.

Za účelom preukázania svojich tvrdení a oprávnenosti svojho nároku predložil súdu zmluvu o pripojení zo dňa 11.1.2008 ktorou bol žalovaný pripojený k elektronickej sietiv programe Relax 60. Mobilný telefón mu nebol dodaný.

Doba viazanosti bola 1 rok a počas nej sa žalovaný v čl. 2 žalovaný o.i. zaviazal dodržiavať všeobecné podmienky, platné cenníky, že sa zaväzuje riadne a včas plniť všetky povinnosti vyplývajúce pre neho z tejto zmluvy, že nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo od zmluvy odstúpiť alebo ju vypovedať z dôvodov porušenia povinností zo strany účastníka..., že nepožiadá o zmenu programu služieb s nižším poplatkom voľných minút alebo s nižším mesačným poplatkom ako má aktivovaný podľa tejto zmluvy.

Podľa čl. 3: v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v čl. 2 alebo v čl.3 bod 3.6 VOP alebo čl. 5 bod 5.2 písm. a) a ž c) VOP) a následného vypojenia SIM karty je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu 1.440 Sk (47,80 eura)

Z fa č. 7904810454 splatnej 11.6.2009 (čl. 2) súd zistil, že žalovanému bola vyúčtovaná „zmluvná pokuta“ v sume 47,80 eura. Žiadne iné obsahové, na vec sa vzťahujúce skutočnosti z nej nevyplývajú.

Súd uznesením zo dňa 31.10.2012 vyzval podľa § 43 OSP, aby v stanovenej lehote návrh na začatie konania doplnil najmä z pohľadu skutkových okolností ktoré viedli k uplatneniu zmluvnej pokuty, aby špecifikoval, o porušenie ktorej sa v čase uplatnenia pokuty jednalo, a či bola takto označená aj žalovanej, a a by predložil všetky dostupné dôkazy. Uznesenie bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 14.11.2012, proti ktorému podal odvolanie. Krajský súd v Košiciach uznesením 1Co/22/2013 - 26 z 30.1.2013 vec vrátil súdu prvého stupňa bez rozhodnutia s poukazom na ust. § 374 ods. 4 OSP, keďže napadnuté uznesenie vydal vyšší súdny úradník. Súd následným uznesením z 2.4.2013 uznesenie zo dňa 31.10.2012 zrušil.

Zákonom predpísané poučenia a výzvy, vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 OSP boli právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 14.6.2013 a žalovanému dňa 14.6.2013. Ani po tomto úkone súdu sa na dôkaznej situácii vo veci nič nezmenilo.

Podľa § 120 ods4 OSP: Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Súd na základe vykonaného dokazovania právne uzatvára:

Podľa § 5 Obč. súdneho poriadku:

(1) Súdny poskytuje pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach.

(2) Súdny povinnosť podľa odseku 1 nemá, ak je účastník v občianskom súdnom konaní zastúpený advokátom.

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu. Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O.s.p.).

V sporovom konaní sa uplatňuje prejednávací zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O.s.p., alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ nie sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca neunesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

Z textu samotnej fa č. 7904810454 vyplýva iba to, že jej predmetom je zmluvná pokuta 47,80 eura bez uvedenia konkrétneho dôvodu t.j. zmluvnej povinnosti, za porušenie ktorej sa účtuje, a na ktorú bola viazaná, ani to, kedy k porušeniu došlo a pod.

Podľa ust. § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednanú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikla škoda.

Podľa odseku 2) cit. ust. zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Hoci samotný dôvod uplatnenia zmluvnej pokuty žalobca v žalobe špecifikuje tým, že ním bolo porušenie zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti vzhľadom na to, že žalovaná neuhrádzala cenu služieb riadne a včas, ohľadom toho žalobca nepredložil žiadne dôkazy.

Vychádzajúc zo znenia § 544 ods. 1 OZ na to, aby bola zmluvná pokuta platne dohodnutá, je treba presne a určito identifikovať, teda opísať povinnosť, ktorej splnenie zmluvná pokuta zabezpečuje. Pri

pluralite takto zabezpečených povinností sa navyše vyžaduje, aby oprávnený subjekt presne označil, vo vzťahu ku ktorej porušenie povinnosti sa zmluvnej pokuty domáha. Bez toho totiž nemožno zistiť, či resp. kedy, no hlavne ktorá povinnosť bola porušená, čo je obligatórna podmienka uplatnenia zmluvnej pokuty. Dostatočnosť určenia a zrozumiteľnosť vyjadrenia povinnosti, plnenie ktorej má zmluvná pokuta zabezpečovať, je primárnou podmienkou platnosti dohody o zmluvnej pokute. Presnú špecifikáciu zabezpečovanej povinnosti faktúra, ktorou bola zmluvná pokuta vyúčtovaná, neobsahuje a teda nemožno zistiť, za čo, t.j. za porušenie ktorej povinnosti (v zmluve bližšie neurčenej) si ju žalobca účtuje a dôvody jej uplatnenia nemožno meniť, prípadne až následne identifikovať podľa toho, čo je veriteľa výhodnejšie. Z tohto pohľadu ide u faktúry č. 7904810454 (pri jej posudzovaní z pohľadu právneho úkonu, ktorým bola žalovaná vyzvaná na jej zaplatenie), o neplatný právny úkon podľa § 35 ods. 2 a 3 OZ, podľa ktorého:

(2) Právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

(3) Právne úkony vyjadrené inak než slovami sa vykladajú podľa toho, čo spôsob ich vyjadrenia obvykle znamená. Pritom sa prihliada na vôľu toho, kto právny úkon urobil, a chráni sa dobromyseľnosť toho, komu bol právny úkon určený.

V tejto súvislosti súd poukazuje tiež na rozhodnutie NS ČR 26 Cdo/4836/2007 zo dňa 20.1.2009, podľa ktorého:

Je-li obsah právního úkonu zaznamenan písemně, určitost projevu vůle (neurčitý projev vůle je sice zrozumiteľný, avšak nejistý je jeho obsah - jedináciemu se nepodařilo obsah vůle jednoznačným způsobem vyjádřit) je dána obsahem listiny, na níž je zaznamenan; nestačí, že účastníkům smlouvy je jasné, co je předmětem smlouvy, není-li to poznatelné z textu listiny. Určitost písemného projevu vůle je objektivní kategorií a takový projev vůle by neměl vzbuzovat důvodně pochybnosti o jeho obsahu ani u třetích osob.

V danej veci bola zmluva uzavretá na jeden a vo faktúre sa uvádza, že sa jedná o „faktúru za zúčtovacie obdobie 22.4.2009 do 21.5.2009“, pričom viazanosť v zmysle zmluvy skončila dňom 11.1.2009. Bolo by teda zaujímavé vedieť, za aké porušenie po uplynutí doby viazanosti si žalobca zmluvnú pokutu nárokuje, resp. za čo bola jeho právnym predchodcom vyúčtovaná. Aj táto skutočnosť svedčí o neurčitosti daného právneho úkonu.

Okrem toho: súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty a uznáva jej osobitosti v porovnaní s úrokmi z omeškania, a to aj popri sebe. Muselo by sa však jednať o zmluvnú pokutu, ktorá, samozrejme pri existencii jej platného dojednanja, obstojať aj v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok. V spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (platného a účinného v čase spísania Zmluvy o úvere spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluvy o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti toho zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná

podmienka").

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Aj podľa rozsudku ESD č. C-618/10 vo veci Banco Español de Crédito c/a Joaquín Calderón cvamino: Vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom

Po tomto spresnení Súdny dvor po druhé pripomína, že podľa smernice nekalá zmluvná podmienka vložená do zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom pre tohto spotrebiteľa nie je záväzná a že zmluva obsahujúca takú zmluvnú podmienku je pre strany naďalej záväzná podľa tých istých podmienok, ak je jej ďalšia existencia možná bez tejto nekalej podmienky. Preto Súdny dvor konštatuje, že smernici odporuje španielska právna úprava, ktorá poskytuje vnútroštátnemu súdu v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky, možnosť zmeniť obsah tejto podmienky.

Súdny dvor sa domnieva, že taká možnosť - ak by sa vnútroštátnemu súdu priznala - by mohla odstrániť odstrašujúci účinok pre predajcov alebo dodávateľov spočívajúci v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia. Preto taká možnosť zaručuje menej účinnú ochranu spotrebiteľov, než je ochrana, ktorá vyplýva z neuplatňovania týchto podmienok. Pokiaľ by totiž vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, predajcovia alebo dodávatelia by sa mohli pokúšať dotknuté podmienky používať s vedomím, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by súd zmeniť zmluvu, takže by týmto spôsobom ostali ich záujmy zabezpečené.

V dôsledku toho sú vnútroštátne sudy pri konštatovaní existencie nekalej zmluvnej podmienky povinné takúto podmienku iba neuplatniť, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, avšak nemôžu zmeniť jej obsah. Zmluva, do ktorej sa vložila zmluvná podmienka, totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek zmeny okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva.

Súd má vedomosť o tom, že zmluvná pokuta u mobilných operátorov bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (ktorú nie je možné ani moderovať) viacerými právoplatnými rozsudkami slovenských súdov, čo je napokon podporené tiež judikatúrou ESD (viď aj rozsudok C-618/10). Preto aj za predpokladu, že by uplatnenie zmluvnej pokuty formou vystavenej faktúry bolo platným právnym úkonom, súd by žalovanú na jej zaplatenie nezaviazal z dôvodu jej neprijateľnosti.

S poukazom na súhrn všetkých vyššie uvedených skutočností preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

V danom prípade žalobca nebol úspešný a žalovanej trov y konania nevznikli preto súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na podpísanom súde v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 4 OSP/

uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.

1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie

skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.